

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ Ι: Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Συνάντηση 5: Τρόποι ένταξης της Παιδαγωγικής του θεάτρου στην Τυπική Εκπαίδευση/Το θέατρο ως μέσο γλώσσας έκφρασης, δράσης αλλά και διάδρασης/ Το εφαρμοσμένο/διαδραστικό θέατρο μετατρέπει τον κόσμο σε μια σκηνή

Σχολή Καλών Τεχνών-Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

Διδάσκων: Δημήτρης Δημητριάδης

➤ Ανακεφαλαίωση

Ορισμός της παιδαγωγικής του θεάτρου (Definition of theatre pedagogy)

- Εξειδικευμένη γνωστική περιοχή που συνδυάζει στοιχεία της παιδαγωγικής του θεάτρου με στοιχεία της παιδαγωγικής επιστήμης. Συνδυάζει όψεις του θεατρικού φαινομένου τόσο ως καλλιτεχνικό γεγονός όσο ως και μορφοπαιδευτικό αγαθό, εστιάζει στις ανάγκες των συμμετεχόντων/ουσών και επιδρά στην ολόπλευρη ανάπτυξη.
- **Το θέατρο στην εκπαίδευση ως διαδικασία μεταμόρφωσης του αφηγηματικού σε δραματικό (Theatre in education as a process of transforming the narrative into the dramatic)**
 - Ο Χώρος, ο χρόνος και οι χαρακτήρες της αφήγησης μετατρέπονται σε στοιχεία δράσεις μέσω της γλώσσας των ηθοποιών, στοιχείων δραματικής έντασης, τεχνικών θεάτρου στην εκπαίδευση και σκηνικών πρακτικών.
 - Εμπειρία στα πλαίσια της εκπαίδευσης ως θεατρική εμπειρία στο πραγματικό και στο μυθοπλαστικό επίπεδο
- **Εξέλιξη του θεάτρου στην εκπαίδευση/ιστορική εξέλιξη (που, πώς, πότε, γιατί) historical development of theatre in education (where, how, when, why)**

- **Πότε και γιατί (When and why)**

- Κοινωνικές και πολιτικές αναταραχές στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και αρχές του 20^{ου} αιώνα οι οποίες οδηγούν στην αμφισβήτηση του ορθού λόγου και στην ανάγκη να ακουστούν φωνές διαφορετικών ιστορικών και ομάδων. **(Social and political events in the late 19th century and early 20th century)**
- Εξελίξεις στο θεσμό της εκπαίδευσης όσο και στην επιστήμη της παιδαγωγικής. Υπάρχει σταδιακά ως αίτημα της ανταπόκρισης της εκπαίδευσης στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών. Σταδιακά τα παιδαγωγικά ρεύματα υιοθετούν μαθητοκεντρικές μορφές μάθησης που βασίζονται στην ένταξη της καθημερινότητάς των μαθητών με το σχολείο και στις βιωματικές μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης (Νέα Αγωγή, γνωστικές ψυχολογικές θεωρίες, κοστρουκτιβισμός). **(changes in the institution of education as well as in the science of pedagogy)**
- Αλλαγή των δομικών στοιχείων του θεάτρου (δραματικό κείμενο, παράσταση, κοινό). Στροφή από το κείμενο στην παράσταση, αλλαγή στη θεματική από τις διαχρονικές έννοιες στα κοινωνικά προβλήματα του τώρα, πολυφωνία και διά/δραση κοινού . **(emphasis on performance)**
- Δημιουργία νέων μορφών «συμμετοχικού θεάτρου» με κοινωνικοπολιτικό χαρακτήρα που εστιάζουν στη μετασχηματιστική δύναμη του θεατρικού φαινομένου (θέατρο της επινόησης, θέατρο ντοκουμέντο, εναλλακτικό θέατρο, θέατρο της κοινότητας, θέατρο για την ανάπτυξη, μορφές θεάτρου του Boal, Playback Theatre) **(forms of activist theatre)**

- **Που και πως**

- Πράξη 1^η: (1920-1950) Κυρίως από το 1920 μέχρι τη δεκαετία του '50. Από την εκπαίδευση, κυρίως δάσκαλοι που παρατείνουν τις θεατρικές δραστηριότητες με στόχο την ενεργητική μάθηση και την αυτενέργεια των παιδιών. Οι όροι που χρησιμοποιούνται για τις νέες τεχνικές και μεθόδους που χρησιμοποιούνται είναι creative dramatics (δημιουργικό θέατρο), dramatization (δραματοποίηση) και play way (δραματικό παιχνίδι) (Winifred Ward (1884-1975), Harriet Finlay-Johnson (1871-1956), Henry Caldwell Cook (1886-1939). **(1920-1950: teachers who extend the theatre activities with the aim of active learning and self-activity of children)**
- Πράξη 2: (1950) Σταδιακή διαμόρφωση του δημιουργικού θεάτρου για το παιδί (Creative dramatics) σε ξεχωριστό αντικείμενο «ακαδημαϊκού-επιστημονικού» ενδιαφέροντος μετά το 1945 στην Αγγλία και το 1950 στην Αμερική (συνέδριο London Conference on Drama in Education (1948) και το συνέδριο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου στο Παρίσι (1952), Peter Slade (1912-2004) (child drama) **(creative theater for children (Creative dramatics) as a separate subject)**
- Πράξη 3: (1960-1970) Εμφάνιση ομάδων του θεάτρου στην Εκπαίδευση (TIE) στα σχολεία της Μεγάλης Βρετανίας από το 1965, αρχικά στην περιοχή Converyt στην Αγγλία. Εισαγωγή του drama in education από την Dorothy Heathcote (1926-2011) **(Performing Theatre in Education (TIE) groups in UK schools since 1965)**
- Πράξη 4: Σταδιακή ένταξη του θεάτρου στην εκπαίδευση, από τη δεκαετία του '60 και μετά, στα αναλυτικά προγράμματα χωρών όπως Γερμανία, Γαλλία, Καναδάς και Αυστραλία, είτε ως ανεξάρτητο γνωστικό αντικείμενο είτε για τη διδασκαλία άλλων γνωστικών αντικειμένων. Στην Ελλάδα τεχνικές θεάτρου στην εκπαίδευση εισάγονται στις αρχές τις δεκαετίες του '90 στα αναλυτικά προγράμματα, ενταγμένες στο μάθημα της «θεατρικής αγωγής». **(Gradual inclusion of theater in education, from the 60s onwards, in the curricula)**

➤ Θεματικές Συζήτησης (**Discussion Topics**)

- Ορισμός Παιδαγωγικής επιστήμης/Βασικοί Παιδαγωγικοί Όροι (αγωγή, μάθηση, διδασκαλία, εκπαίδευση, παιδεία) και διαφορετικές σημασίες της «λέξης» θέατρο (**Definition of Pedagogical Science/Basic Pedagogical Terms (education, learning, teaching, training, education) and different meanings of the word "theatre"**)
- Διαφορές και ομοιότητες του θεάτρου στην εκπαίδευση από το θεατρικό φαινόμενο και μορφές του θεατρικού φαινομένου στην Τυπική Εκπαίδευση (**Differences and similarities of theatre in education from the theatre and forms of theatre in Formal Education**)
- Η επιρροή ακτιβιστικών, πολιτικών μορφών του θεατρικού φαινομένου που μπορούν να ενταχθούν κάτω από την ομπρέλα των όρων εφαρμοσμένο ή δια-δραστικό θέατρο (community theatre, alternative theatre, theatre for development, depressed theatre, playback theatre) (**forms of activist theatre**)

1. Παιδαγωγική Επιστήμη και Παιδαγωγικοί όροι (**Pedagogical Science and Pedagogical terms**)

➤ Ορισμός Παιδαγωγικής Επιστήμης (**Definition of Pedagogical Science**)

- Η παιδαγωγική επιστήμη μπορεί να οριστεί ως η επιστήμη της αγωγής που είναι μεταγενέστερη της αγωγής ως ανάγκη απόκτηση και μετάδοσης της πείρας
- Στους αρχαίους πολιτισμούς οι προσπάθειες των ώριμων περιοριζόταν στην καθοδήγηση των νεότερων και στη μετάδοση της πείρας τους
- Η παιδαγωγική πέρασε από μια προεπιστημονική περίοδο που ανάγεται αρχικά σε φιλοσόφους και αργότερα σε θεολόγους, τη δημιουργία παιδαγωγικής τέχνης που αποσκοπούσε στη συστηματοποίηση της πείρας.
- Η διαμόρφωση μιας καθαρά παιδαγωγικής σκέψης εμφανίζεται κατά τον 17^ο αιώνα
- Οι πρώτες προσπάθειες μιας καθαρά παιδαγωγικής σκέψης μπορούν να αποδοθούν στον Johan Amos Comenius (1592-1670) Τσέχος φιλόσοφος παιδαγωγός και θεολόγος με πιο γνωστό από τα έργα τη μεγάλη διδακτική (*didactica magna*). Ένας από τους πρώτους υπέρμαχους της παγκόσμιας παιδείας υποστηρίζοντας ότι ο κόσμος είναι για ολόκληρο το ανθρώπινο γένος ένα μεγάλο σχολείο και ότι η ζωή είναι ένα σχολείο από το σχολείο της γέννησης μέχρι το σχολείο των γερόντων και τον θάνατο. Όχι στείρα απομνημόνευση, πρόσβαση στην εκπαίδευση των φτωχών παιδιών και των γυναικών στη μόρφωση.
- Πατέρας της επιστημονικής παιδαγωγικής θεωρείται ο Γερμανός φιλόσοφος και ψυχολόγος Johann Friedrich Herbart (1776-1841) την περίοδο και η παιδαγωγική εισάγεται ως αντικείμενο και στο πανεπιστήμιο.

➤ **Κλάδοι της Παιδαγωγικής Επιστήμης (areas of Pedagogical Science)**

- Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική: Η σύνδεση της παιδαγωγικής έρευνας και επιστήμης με χώρους του εκπαιδευτικού συστήματος κάθε χώρας, συστηματοποιώντας γνώσεις, μεθόδους και πρακτικές, έχοντας ως αφετηρία την παιδαγωγική πράξη, και δημιουργώντας συγκεκριμένους κλάδους (προσχολική παιδαγωγική, σχολική παιδαγωγική, ειδική παιδαγωγική, πανεπιστημιακή παιδαγωγική ή η εκπαίδευση ενηλίκων) **(Applied Pedagogy: The connection of pedagogical research and science with areas of the educational system of each country)**
- - Θεωρητική Παιδαγωγική: Η διερεύνηση όψεων και προβλημάτων που συνδέονται με την παιδαγωγική σε ένα πιο θεωρητικό επίπεδο όπως για παράδειγμα η ιστορία της παιδαγωγικής ή η συγκριτική παιδαγωγική. **(Theoretical Pedagogy: Theoretical investigation of aspects and problems associated with pedagogy)**

➤ **Βασικοί Παιδαγωγικοί Όροι (Basic Pedagogical Terms)**

- **Αγωγή:** Η μεταβολή που δέχεται ο αναπτυσσόμενος άνθρωπος μέσα από επιδράσεις είτε από τις σκόπιμες ενέργειες των ενηλίκων όπως οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς (περιορισμένη έννοια της αγωγής/αγωγή ως συστηματική ενέργεια) ή το σύνολο των επιδράσεων ακόμα κι αν αυτές δεν είναι συστηματικές ή προέρχονται από το ευρύτερο περιβάλλον (ευρεία έννοια της αγωγής/αγωγή ως αλληλεπίδραση)

- **Μάθηση (learning):** Η διαδικασία κατά την οποία ο έφηβος αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες μέσα από διαφορετικές εμπειρίες ώστε να αναπτύξουν την προσωπικότητα του και αν αντιμετωπίσουν τις σύγχρονες απαιτήσεις του περιβάλλοντος του
 - **Διδασκαλία (teaching):** Οι ενέργειες και οι χειρισμοί που προβαίνει ο εκπαιδευτικός για να βοηθήσει τον μαθητή τον μαθητή στην οικειοποίηση και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων αποτελούν τη διδασκαλία που προϋποθέτει τη συνύπαρξη τουλάχιστον δύο προσώπων, του μαθητή και του εκπαιδευτικού. Στο σχολείο παρέχεται διδασκαλία και παράγεται μάθηση
 - **Μόρφωση:** Από το αποτέλεσμα της διαδικασίας της αγωγής προκύπτει η μόρφωση ως συνεχή διαδικασία της μεταμόρφωσης (μετασχηματισμού). Πολλές φορές η έννοια της μόρφωσης συνδέεται με εξειδικευμένες επιδράσεις της αγωγής, οι οποίες αποσκοπούν να δώσουν στα άτομα μια δεδομένη μορφή που τους είναι χρήσιμη για την επιτυχία τους σε ένα τομέα (μόρφωση των δασκάλων, μόρφωση στη δραματική τέχνη, στη μουσική θεωρία κ.τ.λ)
 - **Εκπαίδευση:** Η ανάγκη δημιουργίας θεσμών και ιδρυμάτων για την παροχή αγωγής μέσα της διδασκαλίας είτε από το κράτος είτε από όλο φορέα όπως η εκκλησία. Η οργανωμένη αγωγή και μάθηση ονομάζεται εκπαίδευση και ο τρόπος οργάνωσης εκπαιδευτικό σύστημα.
- Παιδεία:** Συνδέεται είτε με την έννοια της αγωγής και της μάθησης είτε με τη μόρφωση

➤ **Με ποιες σημασίες έχει χρησιμοποιηθεί η λέξη θέατρο; (With what meanings has the word theatre been used?)**

- Επικέντρωση στην ηχητική, λεκτική και οπτική σημειολογία που συγκροτούν την έννοια της θεατρικής παράστασης. **(performance)**
- Επικέντρωση στον χώρο ή στο κτίριο που το αφηγηματικό κείμενο ή το θεατρικό έργο μετατρέπεται σε θεατρικό κείμενο. **(building)**
- Επικέντρωση στη συνολική εμπειρία του «θεατρικού γεγονότος» από τη δημιουργία ως την παρουσίαση. **(whole experience)**
- Επικέντρωση στο θεατρικό έργο ως «λογοτεχνικό είδος» που πορίζεται για την παρουσίαση του επί σκηνής. **(dramatization texts)**
Ως οργανωμένη θεατρική επιχείρηση. **(business)**
- Επικέντρωση στα διαφορετικά ρεύματα ή οι τάσεις που μπορούν να χωρέσουν κάτω από την ομπρέλα του όρου «θέατρο». **(theatre history)**
- Επικέντρωση στον κόσμο που ασχολείται ή ενδιαφέρεται για το σύνολο ή για κάποιο από τα δομικά στοιχεία του «θεάτρου» όπως νοηματοδοτείται κάθε φορά.

➤ **Ορισμός του θεάτρου με βάση τον Peter Brook (Definition of theatre based on Peter Brook)**

- Με βάση τον ορισμό του Peter Brook (1990: 1) ανέφερε ότι το θέατρο είναι ένας οποιοσδήποτε «άδειος χώρος» που γίνεται σκηνή όταν ένας άνθρωπος τον διασχίσει και ένας άλλος τον κοιτάζει.

2. Διαφορές και ομοιότητες μεθόδων του θέατρο στην εκπαίδευση από το θεατρικό φαινόμενο (Differences and similarities of theatre methods in education from the theatre) /Τρόποι ένταξης του θεατρικού φαινομένου στην Τυπική Εκπαίδευση (Ways of integrating the theatrical phenomenon into Formal Education)

- Διαφορές μεθόδων του θεάτρου στην εκπαίδευση από το θεατρικό φαινόμενο (**differences**)
 - Δεν υπάρχει προκαθορισμένο σενάριο. (**no scenario**)
 - Δεν γίνεται διαχωρισμός «ηθοποιών» και «θεατών». (**There is no separation between "actors" and "spectators".**)
 - Δεν εστιάζει στο αποτέλεσμα αλλά στη διαδικασία. (**no focus on results but on process**)
 - Δεν εστιάζει στην τέρψη των θεατών αλλά στις ανάγκες των συμμετεχόντων.
 - Οι συμμετέχοντες μπορούν να πάρουν διαφορετικούς ρόλους. (**Participants can take on different roles**)
 - Μπορεί να μετατρέψει οποιοδήποτε «χώρο» σε «σκηνή».
- Ομοιότητες μεθόδων του θεάτρου στην εκπαίδευση με το θεατρικό φαινόμενο (**similarities**)
 - Χρησιμοποιούνται ίδιες συμβάσεις και κοινές εκφραστικές φόρμες (δραματικός διάλογος, αυτοσχεδιασμός, παντομίμα). (**Same techniques are used**)
 - Αποτελούν συνδυασμό διαφορετικών τεχνών. (**combination of different arts**)
 - Μεταφορές της ίδιας της ζωής.
 - Επικοινωνία μεταξύ «ηθοποιών» και «κοινού».

Μορφές ένταξης του θεατρικού φαινομένου στην Τυπική εκπαίδευση (Forms of inclusion of the theatrical phenomenon in Formal education)

- Παιδικό Θέατρο.
- Σχολικό Θέατρο.
- Θέατρο με βάση θρησκευτικές, εθνικές και άλλες επετείους.
- Ένταξη τεχνικών θεάτρου στην εκπαίδευση για τη διδασκαλία γνωστικών αντικειμένων του αναλυτικού προγράμματος.
- Ένταξη μέσω της θεατρικής αγωγής.
- Θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα με βάση διαφορετικές θεματικές.

3. Νέες μορφές θεάτρου και θεατρικών πρακτικών οι οποίες δημιουργούνται κατά τη διάρκεια του 20ου αιώνα και επηρεάζουν τη θεωρία της παιδαγωγικής του θεάτρου-Έμφαση σε κοινωνικοπολιτικούς προβληματισμούς και στη μετασχηματιστική διάσταση.

➤ **Εφαρμοσμένο/Διαδραστικό Θέατρο (Applied theatre/interactive theatre) (definition of applied theatre)**

- Όροι που αφορούν μορφές του θεατρικού φαινομένου οι οποίες βοηθούν τους συμμετέχοντες να διαχειριστούν προβλήματα και καταστάσεις που τους απασχολούν και δημιουργούνται, σε προσωπικούς, εργασιακούς ή χώρους κοινωνικοποίησης (σπίτι/οικογένεια, σχολείο, επαγγελματικός χώρος, γειτονιά κ.α.) και μπορεί να σχετίζονται με τη διαφορετικότητα και την αναγνώριση της διαφοράς, την εγκληματικότητα, τη φτώχεια, τη χρήση ουσιών, το bullying.

- Ανάλογα με το είδος και τη μορφή μπορεί είτε να υπάρχουν σκηνοθέτης και ηθοποιοί και αν ετοιμάσουν ένα σενάριο για συγκεκριμένες θεματικές με στόχο να συμμετέχουν στην παράσταση και να μοιραστούν τα θέματα που τους απασχολούν με δραματικό τρόπο είτε μπορούν να δοθούν ερεθίσματα, κάποιες σκηνές ή εικόνες πάλι με θέματα που κάθε φορά επεξεργάζονται, καταθέτουν η διαμορφώνουν σενάρια ζωής.

- Μέσα από τις θεατρικές τεχνικές και την ασφάλεια του θεάτρου κατανοούν τις διαφορετικές πλευρές, προτείνουν λύσεις, βλέπουν από απόσταση του θεατρικούς ρόλους, γίνονται οι ίδιοι, βιώνοντας αλλά και αλλάζοντας τα γεγονότα κάνοντας πρόβα και την αλλαγή της πραγματικής τους ζωής (θεραπευτική, κοινωνική, παραστατική)

- **Παραδείγματα:** Πρόγραμμα για τη δύσκολη κατάσταση της θανάτωσης ζώων στο Χερφορντ. Το τμήμα κοινωνικής Ιατρικής σε συνεργασία με το τμήμα θεατρικής εκπαίδευσης εφάρμοσαν σε μαθητές 10-11 ετών πρόγραμμα για τις ουσίες

➤ **Κάποια από τα είδη/μορφές εφαρμοσμένου/διαδραστικού θεάτρου**

- **Θέατρο της κοινότητας (community theatre) & Εναλλακτικό θέατρο (alterative theatre):** Ρεύματα που γεννιούνται στην Αγγλία το '60, απέκτησαν στην πράξη πολιτικό περιεχόμενο, με έμφαση στην πολιτικοκοινωνική αλλαγή. **(genres born in England in the 1960s, acquired a political content in practice, with an emphasis on socio-political change**

CIANA BEGLEY
CREW | THE STARLIGHT THEATER

Θέατρο για την ανάπτυξη (Theater for Development): Είναι ένα αναπτυξιακό εργαλείο, ένα συμμετοχικό θέατρο που δίνει έμφαση στην ομαδική εξερεύνηση ενός θέματος, εντάσσει την πρακτική «διαλόγου αλληλεπίδρασης», εστιάζοντας στην κοινωνική αλλαγή μέσω της δράσης. **(group exploration of a topic, incorporates the practice of "dialogue interaction", focusing on social change through action)**

Theater in Education (TIE)- Εισάγεται στα σχολεία κυρίως από το 1965 και μετά στη Μεγάλη Βρετανία. Πολύ σημαντικός θεσμός για την εξέλιξη του θεάτρου στην εκπαίδευση.

Είδη θεάτρου του Βραζιλιάνου θεατράνθρωπου Augusto Boal (1931-2009) τα οποία αναπτύσσονται στη Λατινική Αμερική στη δεκαετία του '60 (θέατρο του καταπιεσμένου) (theatre of oppressed)

Playback Theater: Μορφή αυτοσχεδιαστικού θεάτρου που γεννιέται το 1975 στην Νέα Υόρκη από τους Jonathan Fox και Jo Salas στην οποία κάποιος από το κοινό ή από τα μέλη της ομάδας αφηγούνται ιστορίες από τη ζωή τους και τις βλέπουν να μεταφέρονται «θεατρικά» από μέλη της ομάδας. **(audience members or group members tell stories from their lives and see them 'theatrically' delivered by group members)**

➤ **Είδη θεάτρου του Βραζιλιάνου θεατράνθρωπου Augusto Boal (1931-2009) τα οποία αναπτύχθηκαν στη δεκαετία του '60 στη Λατινική Αμερική. (Types of theater developed by Augusto Boal (1931-2009))**

- **Θέατρο του καταπιεσμένου:** Το θέατρο του καταπιεσμένου περιγράφει ως γενικός όρος το διαδραστικό θέατρο που δημιούργησε ο Boal. Εντάσσει το κοινό σε ρόλο ηθοποιού με στόχο να δοκιμάζουν τρόπους, μέσα από τη θεατρική σύμβαση, να αγωνιστούν ενάντια σε μορφές καταπίεσης που βιώνουν ώστε να βιώσουν την αλλαγή στην καθημερινή τους ζωή.
- **Forum Theatre:** Τεχνική του θεάτρου του καταπιεσμένου κατά τη διάρκεια του οποίου μετά το τέλος μίας σύντομης παράστασης από μια ομάδα, η παράσταση επαναλαμβάνεται με βάση την παρέμβαση του κοινού.
- **Θέατρο της εικόνας:** Τεχνική αναπαράστασης ιδεών, συναισθημάτων και σχέσεων χρησιμοποιώντας ως κύριο μέσο τη σωματική έκφραση των συμμετεχόντων.
- **Αόρατο θέατρο:** Ηθοποιοί δημιουργούν μία σκηνή για ένα θέμα κοινωνικοπολιτικού ενδιαφέροντος σε συνθήκες «πραγματικής ζωής» εμπλέκοντας τους θεατές που δεν γνωρίζουν ότι είναι «στημένο».
- **Νομοθετικό θέατρο:** Μέσα από την τεχνική του «Forum Theatre» οι συμμετέχοντες προτείνουν νόμους, κανονισμούς και αποφάσεις για θέματα πολιτείας ή μιας κοινότητας και τη ζωή των πολιτών.
- **Θέατρο της εφημερίδας:** Από το άρθρο μιας εφημερίδας η ομάδα προχωράει σε μια θεατρική δημιουργία

Ο Boal γεννήθηκε στο Ρίο Ντε-τζανέιρο το 1930 όταν υπήρχε στρατιωτικό καθεστώς στη Βραζιλία. Ως καλλιτεχνικός διευθυντής στο Arena theatre, επηρεασμένος από την «παιδαγωγική του καταπιεσμένου» του Βραζιλιάνου παιδαγωγού paulo Freire (1921-1997) δημιούργησε σταδιακά μια μορφή θεάτρου με έντονο ακτιβιστικό και κοινωνικοπολιτικό χαρακτήρα, το «θέατρο του Καταπιεσμένου»

YNOW.ORG

DEMOCRACYNOW.ORG

DE

DEMOCRACYNOW

DEMOCRACYNOW

CYNOW.ORG

W.ORG

DE

DEMOC

RACYNOW

CYN

DEMOCRACY
NOW!

DE

YNOW

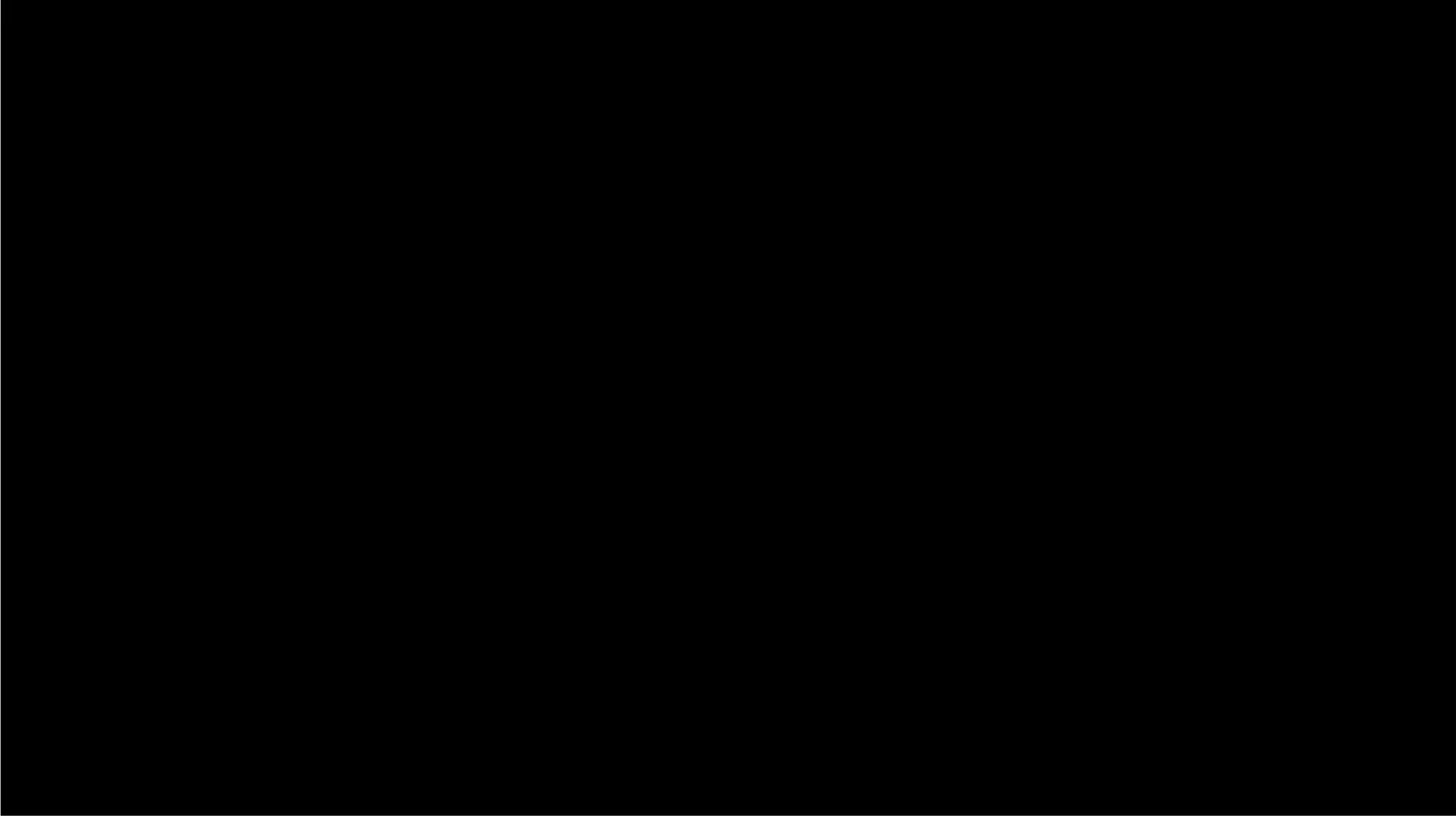
Read

All

About

It

- Παραδείγματα σύγχρονων μορφών έκφρασης που συνδέονται με τις ανάγκες ηθοποιών και θεατών, συνδυάζουν δομικά στοιχεία του θεατρικού φαινομένου με διαφορετικές μορφές τέχνης και εκφράζουν κοινωνικούς προβληματισμούς. (Examples of contemporary forms of expression linked to the needs of actors and spectators, combine structural elements of the theatrical phenomenon with different art forms and express social concerns)

Α. Μία περιπατητική παράσταση δρόμου από το MSF Urban Spaces στη Θεσσαλονίκη που μετέτρεψε τους θεατές σε παρατηρητές αστέγων

I WAS HOMELESS
BUT NOT HOPELESS
SO
GIVE ME A CHANCE
AND YOUR SMILE
AND NOT YOUR PITY

B. Το photoclip είναι η παρουσίαση ενός τραγουδιού μέσω μίας παράστασης αυτοσχεδιασμού η οποία φωτογραφίζεται καρέ-καρέ (Δημιουργός: Νεκτάριος Θεοδώρου)

Το Photoclip είναι η παρουσίαση ενός τραγουδιού σε οπτικοακουστικό υλικό, το οποίο υποστηρίζεται και ερμηνεύεται μέσα από μία θεατρική παράσταση και η απόδοσή της γίνεται μόνο με τη χρήση φωτογραφίας. Δεν βιντεοσκοπείται και δεν καταγράφεται σε καμία περίπτωση τίποτα με την κάμερα. Απαγορεύεται ρητά να χρησιμοποιηθούν για την απόδοση του έργου καρέ από βιντεοσκόπηση. Επιτρέπονται μόνο πραγματικές, original φωτογραφίες, σε οποιαδήποτε ανάλυση και μέγεθος. Σκοπός μας είναι να δοθεί ένα καινούριο ερέθισμα σε παλιούς και νέους καλλιτέχνες, για τη δημιουργία νέων πρωτότυπων έργων. Να μπορέσουν να εργασθούν σ' αυτά καλλιτέχνες από διαφορετικούς καλλιτεχνικούς χώρους, να δημιουργηθούν ομάδες και καινούριες συνεργασίες στην Ελλάδα και σε όλο τον

➤ Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Άλκηστις (2008). *Μαύρη Αγελάδα-Άσπρη Αγελάδα: Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση και Διαπολιτισμικότητα*. Αθήνα: Τόπος.
- Boal, A. (1979) *Theatre of the oppressed*, London: Pluto.
- Δημητριάδης, Δ. (2020). *Η διδακτική της ιστορίας μέσω της δραματικής τέχνης στη διαπολιτισμική εκπαίδευση των μαθητών της Δ' Δημοτικού*. Τμήμα Μέσων Επικοινωνίας και Πολιτισμού, Σχολή Διεθνών Σπουδών Επικοινωνίας & Πολιτισμού, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα. (<https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/47229?lang=el - page/1/mode/2up>) (σ.σ. 322-336).
- Freire, P. (1977). *Η αγωγή του καταπιεζόμενου* (μτφρ. Γ. Κρητικός). Αθήνα: Κέδρος- Ράππα. (το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1968).
- Freire, P. (2009). Chapter 2 from *Pedagogy of the Oppressed. Race/Ethnicity: Multidisciplinary Global Contexts* 2(2), 163-174. <https://www.muse.jhu.edu/article/266914>
- Ζώνιου, Χ. (2003). Το Θέατρο του Καταπιεσμένου. *Εκπαίδευση & Θέατρο*, 4, 62-69.
- Ζώνιου, Χ. (2007). *Το εφαρμοσμένο θέατρο στη μη τυπική και την άτυπη εκπαίδευση: το κοινωνικό θέατρο*. Στο Α. Τσιάρας (επιμ.), *Το θέατρο στην εκπαίδευση: θεωρία και πράξη. Πρακτικά των ημερίδων 2005-2006 του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου* (σσ. 71- 82). Αθήνα: Παπαζήση.
- Ζώνιου, Χ. (2016). *Η συμβολή του Θεάτρου του Καταπιεσμένου και άλλων δραματικών τεχνικών στην ανάπτυξη της διαπολιτισμικής ικανότητας των εκπαιδευτικών*. (Διδακτορική Διατριβή). Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης, Βόλος.

- Neelands, J. (2007). Taming the political: The struggle over recognition in the politics of applied theatre. *Research in drama education, 12*(3), 305-317
- Παπαδόπουλος, Σ. (2010). *Παιδαγωγική του θεάτρου*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Πίγκου - Ρεπούση, Μ. (2019). *Από το θέατρο στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Πυργιωτάκης, Ι. Ε. (2011). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη*. Αθήνα: Πεδίο.
- Σέξτου, Π. (2006). Θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα στα σχολεία. *Εκπαίδευση και θέατρο, 6*, 14-17. (Διαθέσιμο στο: <http://theatroedu.gr/>).
- Τσιάρας, Α. (2005). *Το δράμα και το θέατρο στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκτυπώσεις-Εκδόσεις Παπούλιας.